

کهکشان‌ها و سحابی‌ها و خوشه‌های ستاره‌ای. این اجرام برخلاف ستارگان جزو منابع غیرنقطه‌ای آسمان محسوب می‌شوند و استفاده از دوربین‌های دوچشمی و تلسکوپ‌ها جزئیاتی از آن‌ها را برای شما نمایان خواهد کرد. کمتر کسی را سراغ دارم که در شب‌های رصدی با دیدن کهکشان اندرومدا و یا سحابی جبار و خوشه هرکول به وجد نیامده باشد.

اولین فهرست اجرام غیرستاره‌ای را دانشمند فقید ایرانی عبدالرحمان صوفی رازی به ثبت رسانده است. رصد‌های وی با چشم غیرمسلح و پیش از اختراع تلسکوپ انجام شده است.

رازی اگرچه از ماهیت این اجرام اطلاعی نداشته است اما متوجه تفاوت ظاهری آن‌ها با سایر ستارگان شده و این اجرام را در کتاب خود ثبت کرد. در صورتی که شما نیز در آسمان تاریک و به دور از آلودگی نوری قرار بگیرید، می‌توانید تعدادی از آن‌ها را با چشم‌هایتان تشخیص دهید. معروف‌ترین فهرستی که امروزه منجمان آماتور از آن استفاده می‌کنند، لیست اجرام منجمی به نام شارل مسیه است که بالغ بر ۱۰۰ جرم آسمانی در آن ثبت شده است.

در اینجا است که نقشه‌های آسمان را به دست می‌گیرید و در ابتدا محدوده یک صورت فلکی را شناسایی و سپس نقشه همان قسمت از آسمان را باز می‌کنید و قدم به قدم با پیمایش ستاره‌ای به جرم غیرستاره‌ای موردنظر خودتان می‌رسید.

سحابی‌ها دنیای تولد و مرگ ستارگان‌اند. سحابی‌ای نظیر سحابی جبار یکی از معروف‌ترین زایشگاه‌های ستاره‌ای است و سحابی‌هایی مثل اسکیمو و خرچنگ هم نمایشی با شکوه از مرگ ستارگان هستند.

با رصد اولین کهکشان به دنیایی خارج از کهکشان خودمان سفر کرده‌اید. رصد نوری که میلیاردها سال در راه بوده تا به ما رسیده است.

سیارات: پس از ماه، سیارات نزدیک‌ترین اجرام آسمانی به ما هستند و در حقیقت همه ما عضو یک خانواده‌ایم؛ خانواده منظومه شمسی. دنیای سیارات نیز بسیار هیجان‌انگیز است. از اسم آن‌ها یعنی سیاره که برگرفته از واژه «سیار» است مشخص است موقعیت ثابتی در آسمان ندارند. سیارات در زمینه آسمان جابه‌جا می‌شوند و بنابراین موقعیت آن‌ها را تنها در نقشه‌های آنالین می‌توانید پیدا کنید. اکثر سیارات منظومه شمسی با چشم غیرمسلح قابل تشخیص هستند. زهره و عطارد را پیش از طلوع و یا غروب خورشید و در همان حوالی خورشید می‌توانید ببابید. برای رصد سایر سیارات نیز به بخشی از آسمان موسوم به دایره البروج مراجعه می‌کنید. قطب‌های یخی مریخ، کمربندهای جو مشتری و اقمار گالیله‌ای آن و حلقه‌های شگفت‌انگیز زحل قطعاً شما را به وجد می‌آورد.

شب به نیمه رسیده و گروه حسابی سرگرم مشاهده و عکاسی از آسمان است. حالا وقتش شده خودمان را به استراحتگاه برسانیم. جایی که برای استراحت درنظر گرفته شده، کاروانسرای «دیر گچین» است؛ بنایی قدیمی که پیشینه‌اش به روزگاران کهن می‌رسد. تا ماشین برسد و سوار شویم، باز هم محو آسمان شب می‌شویم.

کاروانسرای دیر گچین آن قدرها با حوض سلطان فاصله ندارد. دقایقی بعد دوباره وسایل را در حیاط کاروانسرا سر پا می‌کنیم. عکاسی از آسمان نیازمند نوردهی طولانی مدت است؛ برای همین هم باید دوربین‌های عکاسی ثابت باشند، درست مثل تلسکوپ‌ها. اعضای گروه دوباره آماده می‌شوند تا از آسمان عکاسی کنند؛ این بار در کنار بنایی تاریخی.

● نقشه‌های آسمان

با تماشای آسمان از پشت ابزارهای رصدی، چه دوربین دوچشمی باشد و چه تلسکوپ، کم کم با دنیای اجرام غیرستاره‌ای آشنا می‌شوید. دنیای سحرآمیز

با تماشای آسمان از پشت ابزارهای رصدی، چه دوربین دوچشمی باشد و چه تلسکوپ، کم کم با دنیای اجرام غیرستاره‌ای آشنا می‌شوید. دنیای سحرآمیز کهکشان‌ها و سحابی‌ها و خوشه‌های ستاره‌ای. این اجرام برخلاف ستارگان جزو منابع غیرنقطه‌ای آسمان محسوب می‌شوند